ՄԷԾՄՈՒԱՑԸ

ԱԽՈՂԱՐ

ԵԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ

ԳԷՐԱԻԹ

Սեպեկիայի քէշին 150
Այլբ այլրդբ 80
Իւչ այլրդբ 40
Թաշբալաբ իչին բօսբա իւնբէբի սեպեկիայի . . 40
Շեհիր բօսբասբ 80

Վազէթպա վիւթէալիգ խուսուսաթ իչին Ս. Թ. ՕՀԱՑԵԱՆՆ. միւրաճաաթ օլունուր։

ԻԼԱՆԱԹ

Գէրէր ոաբրբբ պիր տէճալբգ իչին . . . .
Իրինճի տէճա իչին 2
Իկ ասոիճէյէ գօնուլանբց պէհէր սաբրբբ . . 10
Զիհատէ տէրն իտիլէճէք իլանաբ իչին ՝ այբրնա ՝ բազարբգ օլուճուր .

Ուռմաբ։ Նախասա տիա պէնալէր մէճճանէն սէրճ օլունուր .

Ն. 739 ԻՒԶԻՒՆՃԻԻ ՍԷՆԷ 1887 ԲԼԻՆԶՇԷՆՊԻՀ

{{ ՆԻԻՍԽԷՍԻ 30 ԲԱՐԱ }}

ՄԱՐՏ 12/24 ԱԼԱԹ. ՀԱ ՀԷՄԱԶԻ ԻԻԼ ԱԽԲՐ ١٣٠٤ Ն°. 739

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

—

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Սարբաֆանատ ճօրճի ճանէթթօ էֆէնտիեէ բիւթպէի սանկիեէ սընը-ֆը սանկի թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

Պու միւնասիպէթլէ , էֆէնտիի միւմիլէյհի թէպրիք, վէ նայիլ օլա-կէլտիկի իլթիֆաթը Շահանէտէն տօլաեը իդհարը մէճլուսնիյէթ խյ-լերիզ։

—

Մալիւմ օլատուղու իւզրէ , զաթը հազրէթի Բատիշահի Ալմանիա տէվ-լէթի իլէ տերքեար օլան տօսթլուգ հասէպլիլէ , իմբէրաթօր կիյեօմ հազ-րէթլերինի թէպրիք իչին , միշիր Ալի Նիզամի բաշա հազրէթլերինի մէ-մուրիեէթի մախսուս իլէ Պերլինէ իզամ պուեուրմաղլէ պէրապէր , էվ-վէլքի կիւն իմբէրաթօրը միշարի-լէյհ հազրէթլերինին եէվմի մախ-սուսլարը օլմոգ միւնասիպէթիյլէ, քէնտիլերինէ պիր գրթա թէլէկ-րաֆնամէյի հիմաեուն տախի քէ-շիտէ պուեուրմուշլար տբր։

—

Անատօլու շրմէնտրֆէրլերի հազ-գընտա մուգատէմա Մ. Սէֆէլտէր թարաֆընտան գալէմէ ալընմըշ օլան լայիհա , եինէ զաթը հազրէթի Շէհ-րիեարիեէ թագտիմ գրընմըշ տբր։

Մէղքիւր շրմէնտրֆէրլերէ տայիր Բարիստէ պուլունան Մ. Տօնոնտան տիւնքի կիւն ալընան պիր թէլէկ-րաֆնամէտէ տախի , ինշանաթը միւ-թէսավվէրէ իչին վազը իմզա օլուն-տուղու կիւն , մալիւմ օլան մուգա-վէլէ մուճիպինճէ 400,000 լիրա թէլ-տիեէ օլունանճաղը , վէ գուսուր 600 պին լիրանընը վագթը թէլէտիեէսի պատէհու գարալաշտրրլանճաղը արզ ու իշար օլունմուշ տուր։

Պուրատան տախի , պու 600,000 լի-րանընը զէմանը գաթիի թէլէտիեէսի նէ զէման օլապիլէճէկի , վէ օրանա թէտարիք իթտիկի սէրմաեէտարա-նընը քիմլէրտէն իպարէթ իտուկի ճէ-վապէն իսթիֆսար պույրուլմուշ տբր։

—

Թահսիլ իչին մուգատտէմա Ալմա-նիաեա կէօնտէրիլէն Օսմանլը զապի-թանընընը միւտաէթի թահսիլլէրի խի-թամբէզիր օլմուշ իսէ տէ , Ալմանիա-տա իճրա օլունանճագ պիւեիւք մա-նօվրալարտա հազը պուլունմագ իւզ-րէ , զապիթանը միւմայիլյհիւմիւն ալթը այ տահա Ալմանիատա պու-լունմալարը, հիւքիւմէթի Սէնիյեէճէ թէնսիպ պույրուլմուշ տուր։

—

Սապրգ եէմէն վիլաեէթի ճէլիլէսի վալիսի վէ ֆբրգաի ասքէրիեէ գօ-մանտանը օլուպ , 15 սէնէտէն պէ-րու Ասիր վէ եէմէն գբթալարընտա պուլունան ֆէրիգանը քիրամտան Ահմէտ Ֆէյզի բաշա հազրէթլերի , տիւն Տէրսաատէթ մուվասալէթ իթմիշէր տբր։

Միւշարիլէյհին բաքիպ օլտուղու վաբօր իլէ , եէմէնտէն 370 ասաքիր տախի վիրուա իյլէմիշ տբր։

—

Ալմանիա իմբէրաթօրու կիյեօմ հազրէթլէրինին 90 ընճը սէնէսինէ տուխուլինին եէվմի մախսուսու օլան սալը կիւնիւ, Ալմանիա սէֆարէթխա-նէսինտէ իճրա օլունան մէրասիմի եազմըշ իտի։

Պու պապտէ պոզը զազէթալարտա կէօրիւլէն թաֆսիլաթա նէզարէն , Ա.ինալը-չէշմէտէքի քիլիսէտէ իճրա օլունան տուա միւնասիպէթիյլէ , սէ-ֆարէթին բահկալի տօգթօր Սիւհլէ նամ՝զաթ՝ քիւրսիի խիթապէթէ չը-գարագ , իմբէրաթօր կիյեօմուն խա-սայիլի ճրմիլէսինէ վէ ֆագիլէթլերի-նէ ալայիր պիր նութգ իրատ , վէ պիր խայլի կիւնլէր սահա եաշամա-սընը ճէնապը Հագգտան նիեազ իյ-լէմիշ տիր։

Տուատան սօնրա, սէֆիր հազրէթ-լերի , սէֆարէթխանէէ ավտէթին-տէն Տէրսաատէթտէ սաքին Ալման միւթէպէրանընը գապուլ իյլէմիշ , վէ պէվճէսի մաատամ Բատօվիչ՝ ամի-բալ Սիթարքէ բաշա իլէ պէրապէր եէմէք սալօնունա տուխուլ իտերէք, հուզզարա քէշիտէ օլունան զիեա-ֆէթտէ, սէֆիր հազրէթլերի տախի իմբէրաթօր նամընա պատէ նուշ ի-տիլմէսինի թէքլիֆ իյլէմէքլէ, հուզ-զար, իչ տէֆա ալմանճա «եաշա-սընն» ավազէսինի ըէֆ իյլէմիշլեր տիր։

Ալմանլարընը Պէյօղլունտաքի ճէ-միյէթկեահը օլան Թէօթօնիա նամ մահէլլէ տախի սէֆիր հազրէթլէ-րինին թահթը ըիեաէթինտէ սալը ագշամը 150 գատար զէվաթա միւ-քէմմէլ պիր զիեաֆէթ քէշիտէ օ-լունմուշ տուր։

Թէօթօնիանընը պիւեիւք սալօնու, իշպու միւնասիպէթլէ ֆէվգելղաեէ թէզգին գբլընմըշ օլուպ , տավէթ-լիլերին թապագլարը իւզերինէ իմ-բէրաթօր կիյեօմուն սէվտիկի պիր չիչէքտէն պիրեր տանէ վագ օլուն-տուղու կիպի , մասա տախի մէզքիւր չիչէքլերլէ թէզգին օլունմուշ տուր։

Զիեաֆէթին խիթամընտան էվվէլ, սէֆիր Մ. Բատօվիչ հազրէթլերի ա-եաղա գալագարագ , իմբէրաթօր կիյ-եօմ հազրէթլերինին մուխթասարին թերճէմէի հալինի միւպէյեին պիր նութգ իրատ, վէ Ալմանիա իթթի-հատը կիպի պիր պիւեիւք էսէրի վիճուտէ կէթիրմէկէ մուվաֆֆագ օլուղունու իթիեան, վէ իմբէր-թօրուն նամընա պատէ նուշ իտի-մէսի թէքլիֆլէյէ խաթմը մէգալ իյ-լէմիշ տիր։

Իշպու զիեաֆէթին իսթիտասընտա , մուզիգա Օսմանլը մարշընը թէզանի իյլէտիկի կիպի, նիհանէ-թինէ գատար տախի էնվայի հա-վալար իլէ իճրաի ահէնք իթմիշ տիր։

—

Թիւրքճէ պիր զազէթա՝ տիւնքի նիւսխէսինտէ, Մալիեէ նէզարէթինէ, Օսմանլը պանգասընտան 200 պին լի-րա իսթիգրազ իթմէսի իչին մէզգու-նիյեէթ իթասընը միւպէյեին պիր իլատէյի Շահանէ շէրէֆատը օլ-տուղունու եազմըշ տբր։ Պու իս-թիգրազ , Լէվնէթ Հէրբլո զազէթա-սընն բազար իրթէսի կիւնքի նիւս-խէսինտէ իշար օլունմուշ օլան 300 պին լիրալըգ իսթիգրազ օլտուղու միւհթէմէլ իսէ տէ , պէօյլէ պիր ի-բատէնին՝ Մալիեէ նէզարէթինէ վի-րուտինտէն , տիւն սապահա գատար Օսմանլը պանգասընընը խապէրտար պուլունմատընը , թահգրգաթը վա-գրատան անլաշըլմըշ տբր։

—

Ալմանիա իմբէրաթօրու կիյեօմ հազրէթլէրինին 90 ընճը սէնէսինէ տուխուլինին եէվմի մախսուսու օլան տուխուլի միւնասիպէթիյլէ, էվվէլքի կիւն, խանէտանը սալթանաթարա մէնսուպ պիր խայլի բրէնսէրին Պէր-լինտէ թօրլանմըշ օլմալարը, սարբա-ֆան ալէմի նէզտինտէ, սուլհ ու սա-լահընը պագասընա պիր քէֆալէթ առտա օլունարագ, պիլճիմլէ էսհամը ումումիեէ ֆիեաթլարը իւսթէ գօյ-մուշլար տբր։ Հէր նէ գատար Աժանս Հավասընը էվրօպա բիհացասը ճէտ-վէլինտէ իշար օլունմաեօր իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ, Ավսթրիա վէ Ալմա-նիա էսհամընը խայլիճէ թէրագգը իթթիֆքէրի, վիէննա վէ Պէրլինտէն վիրուա իտէն թէլէկրաֆնամէլերտէն անլաշըլմըշ , վէ Ղարպ բիեացալա-բընտա տախի հէման ումումի էսհամ պիրեր միգտար իսթէ գօյմուշ տուր։

—

Տէվլէթի Ալիեէնին Շուէտ սէֆիրի բրէնս Գարաճա բաշանընը , բասգա-լիատան սօնրա , Շուէտլի զաեէթ զէնկին պիր ֆապրիգաթօրուն 18 եաշընտա պուլունան մատմուազէլ Սմիթ նամ քէրիմէսիյէ իզտիվաճը իճրա օլունճաղը , Շուէտտէն խա-պէր վէրիլիեօր։

—

Տէվլէթի Ալիեէնին Պէլկրատ սէ-ֆիրի Զիեա պէյ էֆէնտի հազրէթ-լերի , մէէզունէն Բարիսէ կէթմիշ տիր։

—

Մէչհուր Մօսգուա զազէթասընընը պաշ մուհարրիրի բանալավիզմ բու-էսսաեի էրքեանընտան Մ. Թաթգօ-ֆուն օղլու , զէվճէսի իլէ պիրլիքտէ Տէրսաատէթէ կէրմիշ տիր։

Միւմայիլյհ, Բուսիանընը Ամինա սէֆարէթի պաշ քիթապէթինէ թայիեին օլունմազլէ , օլ ճանիպէ ա-զիմէթ իյլեեէճէք տիր։

—

Պանքէր Մ. ԲօլՍթէֆանօվիչ իլէ պի-բատէրի Եունանիսթանա միւթէվէճ-ճիհէն վէ Իթալիա վաբօրունա բա-քիպէն տիւնքի կիւն Տէրսաատէթ-տէն հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

—

Բուսիա սէֆիրի Մ. տը Նէլիտօֆ , էվվէլքի կիւն , սէֆարէթին պաշ թէրճէմանը Մ. Իվանօֆ իլէ պէրա-պէր Պապը Ալիեէ ազիմէթլէ , սատ-բազամ հազրէթլերիյլէ ուզուն պիր միւլագաթ իթմիշ տիր։

Պատէհու սէֆիրի միւշարիլէյհ , խարիճիեէ նէզարէթի տայիրէսինէ կիտէրէք։ Սայիտ բաշա հազրէթլէ-րիյլէ տախի կէօրիւշմիւշ տիր։

—

Պօսֆօր էմիրսիէն զազէթասը, ա-թիտէքի թէլէկրաֆը ալմըշ տբր։

Իսթանպօլ, 11 մարտ։ – Սատրա-զամ հազրէթլերի , սբր Հանրի Տրիւ-մոնտ Ուօլֆ , «Հիւքիւմէթի Սէնիյ-եէ , 1885 սէնէսի հոկտեմբերինտէ , Ինկիլթերրա իլէ տէվլէթի Ալիեէ ա-բրասընտա ագտ օլունան մուգավէլէ-նամէեէ իսթինատէն , եալընըզ, գբ-թաի Մըսըրիեէ Ինկիլիզլեր թարա-ֆընտան թախլիեէ օլունտուգտան սօնրա , Մըսըր օրտուսունուն թէն-սիգաթը հագգընտա իտիլէճէք թէք-լիֆլերի նազարը իթիզարա ալապի-լէճէկինի» պէեան իյլէմիշ տիր։

Ինկիլթերրա ֆէվգելատէ մուբ-խասը տախի , ճէնուպը Մըսըր հուտուտընընը էմնիյեէթի պունտան պէօյլէ թէէմին իտիլմիշ , վէ ինթի-զամ ու ասայիշի տախիլի իպգա գբ-լընմըշ օլտուղունտան , վէ պինապէ-րին ինկիլթերրա վէ տէվլէթի Ալիեէ ֆէվգելատէ մուբախասարընընը մէ-մուրիեէթլերինէ խիթամ պուլմուշ նազարը,յլա պագբլապիլէճէկինտէն , սուբէթի միւսայիտէտէ պաշլանմըշ օլան իսլահաթը միլքիեէ վէ մալի-եէնին վագբթ կէչիրմէքսիզին իք-մալի էլլէմ օլտուղունու ճէվապէն պէեան իյլէմիշ տիր։

«Սատրազամ հազրէթլերի , սբր Հանրի Տրիւմոնտ Ուօլֆուն թէք-լիֆլերինի իճապ ելթիրէն մուհիմմ մէսէլէլերին միւզաքէրէսինտէն ադ-տէմ, Մըսըրրն թախլիեէսի միւտտէ-թինին թայիին օլունմասը լազըմ կէլ-տիկինի իլավէթէն տերմիեան իտէ-րէք, իլք պէեանաթընտան շաշմամըշ տբր։»

—

Պիւքրէշտէն կազէթ տը Մօսգուա-եա պա թէլէկրաֆ պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Պուլկարիսթան բրէնսի սա-պէդ Ալէքսանդրն պիրատէրի բրէնս Ֆրանսուա-ժօզէֆ տը Պաթէնպէրկ՝ Պուլկարիսթանընն պիրինճի սիւարի ալաեընա զապիթ մագամընտա տա-խիլ օլմուշ տուր։

—

Բազար իրթէսի կիւնիւ , սապահա գարշը , Եիւքսէք-գալատրրմ սէքէ-նէսինտէն , Վանտա իսմինտէ պիր գբզ , խանէսինին իւշիւնճիւ գաթընտան քէնտիսինի սօգաղա աթմըշ , վէ օլ էանատէ գօլ կէչմէքտէ օլտուղունտան , մէզպուրէեի գալատրրզ , եաթաղընա կէօթիւրմիւշ տիր։ Մերգումէնին վիճուտինին պագը թարաֆը եարալանմըշ իսէ տէ , թէհ-լիքէլի տէյիլ իմիշ։ Պու գբզընը իշպու հարէքէթինէ սեպեպ գբսգանճ-լըգ օլտուղու իշիտիրմիշ տիր։ Շեոյ-լէքի մէրգումէ, Ավսթրիա թէպատա-սընտան պիրինի սէվտիկի հալտէ , աշընը , կէչէն կիւն արթըգ մէզ-պուրէ իլէ գաթը ալէագա իտեճէ-կինի պէեան իյլէմէսի իւզերինէ , Վանտա, մէյեուս օլարագ , թարիֆ իթտիկիմիզ սուրէթտէ քէնտի նէֆ-սինի թէլէֆ իթմէքլիկի տիւշիւն-միւշ տիր։

—

Իսկիւտարտա սաքինէ պիր խա-թունա թէհտիտիամիզ 4 գբթա մէքթուպ կէօնտէրմէլերինտէն տօ-լաեը միւթթէհիմ պուլունան բօլիս էֆիրատընտան Նաճի վէ Ահմէտ էֆ-ֆէնտիլերլէ ժանտարմա Մուսա հագգլարընտա ագտէմճէ վէրիլէն հիւքմիւ թէմեիզէն իճրա գբլընան մուհաքէմէ նէթիճէսինտէ , բօլիս Նաճի վէ Ահմէտ էֆէնտիլերին ճէզա գանունանամէյի Հիմաեուն-նունուն 45 վէ 91 ինճի մատտելերինէ թէվֆի-գէն իւչէր , վէ Մուսանընն տախի սը-ֆաթը ասքէրիեէսի սէպէպի չիտ-տէթ ատտ օլունարագ , 5 սէնէ միւտտէթլէ քիւրէկէ գօնուլմալարը-նա, էվվէլքի կիւն մահքէմէյի ճի-նաեէթտէ էքսէրիեէթլէ հիւքմ վէ-րիլմիշ տիր։

—

Իսկիւտարտա Պիւեիւք Նիզամի-եէ գարաղօլխանէսի հարիգ թուլում-պասը էֆրատընտան Կիրիոլի Մուս-թաֆա վէ Իսմայիլ վէ Հիւսէյին վէ տիկէր Մուսթաֆա նամշախսլար՝ էվվէլքի կիճէ սաաթ 2 ըատտելէ-բինտէ վէ սերբսօշ օլտուգլարը հալտէ Պիւլպիւլտերէսի գուրպինտէ Ա-բապա-մէյտանը նամ մահէլլտէ եէկտի-կէլերիլլէ միւնազաա իտերէք, մէր-գումարտան Կիրիոլի Մուսթաֆա գամա իլէ Իսմայիլի սաղ ուժուգուն-տան վէ պէօյրինտէն վէ Հիւսնիւեիւ սաղ էլինտէն մուրարագ, ֆիրար ի-թմիշ իսէ տէ, պիթթէհարրի տեր-տէսթ , վէ մէճբուհլարրն մուայեե-նէսի պիլ իճրա թէտավի իչին Հայ-տար-բաշա խասթախանէսինէ կէօն-տերիլտիքլերի , վէ իճապընը իճրա իտիլտիկի վէ կէօք-սուեունտա Տէֆ-թերտար պաղչէսինտէ իգամէթ ի-տէն 60 եաշընտա Էրկիրիլի Սբիրօ նամ շախսընն էվվէլքի ագշամ զիեա-տէսիյլէ սերբսօշ օլարագ վէ իչինտէ միւթերագգիմ եազմուր սուեու պուլունան պիր չուգուրա տիւշերէք մաղլուգէն վէճաթ իթթիկի խա-պէր վէրիլմէսի իւզերինէ , քէշֆ վէ մուայեենէսի իչին մահէլլինէ թա-պիպ կէօնտերիլտիկի , իւսկիւտար միւթէսարրրֆլըզը ճանիպինտէն ա-լընան ժուրնալարտան անլաշըլմըշ տբր։

ՐԷՍՄԻ

Իսթիգրազը տախիլի թահվիլա-թընընն հէր սէնէսէ այիտ գուրօն-լարընընն թէգասիթի տուխուլ իթմիշ օլսուն օլմասընն, օսէնէլեր վէրկիսինէ գապուլի, գարարը ալի իգթիղազսը-տան օլարագ էվվէլ ու ախիր իլանը քէյֆիեէթ իտիրմիշ օլտուղու հալտէ, Թարիգ զազէթասընընն 1072 նուսմէ-բօլու նուսխէսինտէ 303 սէնէսի գուր-օնլարընընն Տէրսաատէթ վերկի տա-յիրէլերինճէ օսէնէ վէրկիսինէ գա-պուլ գբլընմատընը միւնտէրիճ իսէ տէ , հիւքմիւ գարարը ալի էլան պազի վէ ճարի օլարագ, մէզքիւր իլանլար մուճիպինճէ , թահվիլաթը մէպհուսէնին կէրէք իշպու 303 սէ-նէսի , վէ կէրէք սէնիյնի աթիեէ գուրօնլարը սէնէլերի վերկիլերինէ գապուլ վէ մահսուպ օլունաճաղընտան , վէ շաեէա տայիրէսինճէ խի-լաֆը գարարը մէզքիւր պիր կիւնա մուամէլէ վագը իսէ , պիթթահգբգ մէնն օլունմագ իւզրէ իճապը տէր-տէսթի իճրա պուլունաճաղընտան , քէյֆիեէթ մալիւմ օլմագ իւզրէ թէքբար իլանա իպթիտար օլուն-տու ։

* * *

Իշպու իլանը ըէսմի մէալինտէն անլաշըլտըղը իւզրէ , տուխուլ իտէն 303 սէնէսի մարտընտան իթիպարէն իսթիգրազը տախիլի թահվիլաթը-նընն 5–6–7 վէ 8 բագգամը գուրօն-լարը 303 սէնէսինէ մահսուպէն Տէր-սաատէթ եմլաք վերկիլերի իչին գա-պուլ օլունաճաղընտան պաշգա , վի-լաեաթը Շահանէտէ էմլաք վէ պէ-տէլաթը ասքէրիեէ վէ սայիր թէ-քեալիֆի մերի իչին տախի նագտ մա-գամընտա գապուլ օլունաճաղը տեր-քեար օլարագ, հըլուլ իտէն թէգա-սիթ գուրօնլարընընն պէտէլի կէօմ-բիւք վէզնէլերի թարաֆընտան ըէս-մի կէօմբիւք մուգապիլինտէ գա-պուլ, վէ պիլումում մալ սանտըգլա-բընտան նագտէն թէէտիեէ գբլընը-տըղը ճիհէթլէ , հագբգէթէն պու եօլտա իմթիեազը պիր թահվիլին իթիպարը նէ տերճէճէլերտէ թէզա-եիւտ իյլէսէ պէճա օլտուղու թա-բիգտէ մուհարրէր տիր։

Թէլէկրաֆ հավատիսաթը իչին սօն սահիֆէեէ միւրաճաաթ օլունա։

Օն իշխանին Լէօն բարա հազրէթլերինին Յորելեանը միանասիկէթիյլէ, միշարիկյինին Տէրասատէթ վէքիլի մօնսէնիօր Լորի Բօթէյլի ազնապէրի թարաֆընտան նէշր օլունան թահրիրաթընը պազը ֆրզրպարարընը սորէթի միհրէնմէսի տիր։

(738 Նէ-էէդրեն ոէվ-մ)

Պիր էվլատըն, բէտէրինին մէտհ ու սէնասընը, բէտէրի գարշըսընտա իթմէսի եագըշմագ։ Բէտէր օլան զաթ՝ Ալլահ թարաֆընտան քէնտիսինէ թէվտի օլունմուշ պիւեիւք պիր մանսաբը հաեիզ տիր, վէ պու սըբաատա, շայեանը հիւրմէթ պիր տիւքիւթլէ իտիլէն մէտհ ու սէնա, տիկերլէր կիւնա մէտհ ու սէնալարտան զիեատէ տիր։ Իմտի, պէօյլէ պիր պիւեիւք Բաբանըն մէտհ ու սէնասընը պուրաատա իտէճէք տէյիլիմ։ Միշարիէյհ, իզթիրապաթ իչինտէ պուլունարագ իճրա էյլէտիկի օն սէնէլիք բաբալըգ միատէթինտէ, Վաթիգան սէրաելընը քէօշէյի վահտէթինտէ պուլունմասըյլա պէրապէր, գուվվէթլի սէտասըյլա, ալէմի, տէրին վազիֆէսիզլիք ույգուսունտան ուեանտըրմըշ, պիտտէֆաթ ճէնապը Ալլահըն տիւշմէնլէրինի տիթրէթտիրմիշ, վէ ճէմիյէթի հազրէճ, պիր ասըրտան պէրու քիլիսէնին հիւքիւմէթինէ էհէմմիյէթ վերմէմէկէ ալըշմըշ օլտուղու հալտե, միշարիէյհ, Բօմա բաբալըղընը թէէսսիրինի, -օ թէէսսիրի, ճէմիյէթի հազրէճճ էլզէմ վէ միէսսիր պիր հալե վազ իտէճէք տէրէճճէտէալէա իթմիշ տիր։ Խրիսթիանըզդա մախսուս ֆէյլէսոֆի, իզտիվաճ, տէվլէթլէրին թէչքիլաթը, քիլիսէնին մէմուրիէթի մէտէնիէթքեարանէսի, վէ թախթը սալթանաթ իլե քիլիսէ միհրապարը թէմէլլէրին երգմաեա չալըշան կիզլի շիրքէթլէր հազրընտա եազըլան մէշհուր թահրիրաթլար՝ միշարիէյհին տէրին միլլահազա սահիպի, մէշհուր պիր եհլի գալէմ, վէ ֆէննի մուազերէեէ աշնա օլտուղունու վէ ազայիտի տինիեէտէ եանըմագ պիր միւտերրիս պուլունտուղունու տերք իթտիրմէքլէ պէրապէր, ինսանի ագլատախի բիաեէթ իթտիկինի, վէ պունլարըն իքիսինի տէ։ Ալլահըն էվլատը, վէ էպէտի ագլ ու ֆէթանէթի իյմա իտէն այնի կիւնէշին իքի զիեասը մագամընտա ատա էյլէտիկինի իսպաթ էյլէմիշլէր տիր։ Ցին ու իման, ինսանլարըն ֆէվգէլատէ մութլուղունու, վէ տիկերի տէ թապիի սաատէթլէրինի նիշանկեահ իթթիիազ էյլէրլէր։ Իքինճիսի, հուգուգուն ազարար կէլմէքսիզին, վէ էօմրիւնէ գատտ օլունմագ սըզրն, պիրինճիսինէ թապիիյէթ իտեր։ Զէմանէմիզտէ իլմի Իլահի էրպապընընը էն մէշհուրլարը, Բաբա հազրէթլէրինին քէլամընա, ազիզ Բավլո բէսուլընը, պիր մէճլիս հուզուրընտա, ճէնապը Ալլահըն վարլըղընը Ալթինալարա իսքեաթ իթմէք իչին գուլլանմըշ օլտուղու սէրպէսթ լիսանը կիպի հայրան օլմուշլար։ Վէ միշարիէյհին սէտասընը իչիտէնլէր, հազրէթի իսաեը խայա չըգարանլար գարշըսընտա, տինի իսէվինին հագըգէթինի մուգատաէս պիր ճէսարէթլէ իլան իտէն Բէթրօնուն սէտասընը իչիթմէքտէ օլտուղլարընը զանն էյլէմիշլէր տիր։

Պու խուսուս օլ գատար սահիհ տիր քի, զէմանէմիզին նիչէ ֆէյլէսոֆօսլարը վէ իմանսըզլարը, օն իշինճիսի Լէօն բաբա հազրէթլէրինին սաքին վէ միէսսիր քէլամընտան, Բօմա Բաբալըղընը պիր գուվվէյի միէսսիրէեի հայիզ օլտուղունա պիզզաթ իգբար ու իթիրաֆէ մէճպուր օլմուշլար տըր։ Միշարէլէյհին պազը մուհիմմ նամէլէրինի պիլմէէն վա՞ր մը տըր, վէ քէնտիսինին զիյրի հիմաեէսինտէ նիչէ էսէրլէր նէշր օլունմուշ, մէքթէպլէր աչըմըշ վէ թէէսսիս իթմիշ, ագատէմիալար իհտասագըլընմըշ, նիչէ եազանլար մէյտանա չըգարըլմըշ, վէ բէտտ օլունամագ էվրագ իւզերինէ միէսսէա հագըգէթլէր իպգա իտիրմիշ տիր։ Իւչ ասրըն հիքմաեէսի, հագըգէթէ գարշը պիր ֆէսատա օլմուշ օլուպ, օն իշիւնճիւ Լէօն բաբա հազրէթլէրինին, Բէթրօնուն քիւրսիսինէ չըգընճա, թարիխի հագըգի նիւմանեան օլմուշ, Վաթիգան սէրայընընը գուեուտաթխանէլէրի քիւշատ իտիլէրէք, իսթէկի օլանլարա, թէհարրիեաթա վէ թահգըգաթա միսատատէ իտիմիշ, չըգան ասրընը սախթ միվէրրիխլէրի մէյտանա չըգարըրմըշ, վէ ազիզ Դաթօլիք քիլիսէսինին տիւշմէնլէրի, հագըգ էթին բարլագ զիեասը գարշըսընտա մահճուպ գալմըշլար տըր։

Էվվէթ, սէվկիւլիւ էվլատլար, ֆիլիսէ, Լէօն բաբա հազրէթլէրի վասրթասըյլա խասսէթէն միշէրրէֆ օլմուշ տուր։ Միշարիէյհ, ումմուն հիւրմէթ վէ րիահէթինէ միթեատտիտ ազիզլէր վէ մաղֆուրլար իլան իթտիքտէն պաշգա, Սգօչիատա գաթօլիք բուհպանընընը սիլսիլէյի մէրաթիպինի իպգա, Պօսնա վէ Հէրսէքտէ սիլսիլէյի մէղքիւրէեի թէէսսիս վէ Շարգի Հինտիսթանըն մէմալիքի վասիաընտա, սիլսիլէյի մէղքիւրէեի եէնիտէն վազ, վէ Օգիանինանը եէնի գաթօլիքլէրինէ գատար բաբալըղընն պիւեիւքլիկիւնիւ նէշր էլէ, պու պիւեիւքլիկէ հիւրմէթ ու րիահէթ իտիրմէսինէ մուվաֆֆագ օլմուշ տուր։ Պիր բէտէրին մութթասըֆ օլտուղու գալպ, վէ պիր հիւքմտարընը մէէլուֆ պուլունտուղու տիրաեէթ ու ֆէթանէթլէ, քիլիսէյի ումմումինին իհթիեաճաթընը տիւշիւնէն իյպու միհթէրէմ իհթիարընը շայեանը հայրէթ զայրէթինի իսպաթէ, միւճէտատէն իհտաս իթմիշ օլտուղու օն պէշ սէրբիսդօպօսլուգ, զըրդ բիսդօպօսլուգ, օթուզ իքի վէքեալէթ վէ սայիր մէմուրիէթլէր քեաֆի տիր։

Օն իշիւնճիւ Լէօն բաբա հազրէթլէրի, ինանըլմաեաճագ թէհամմիւլ վէ զէքավէթլէ, քիլիսէյի ումմումինին հուտուտընը քիւրրէյի արզընը քեաֆֆէյի գըթալարընա թասմիմ իթտիրտիկի սըրատա, հիւքիմաթը խասիմանէնին հիտտէթլէրինի տէ իզալէ եախօտ թէսկին էյլէմէքտէ, վէ պիր թագըմ ասը ճէօմաթլարա գարշը, հուգուգը հիւքմրանիսինի ալէնէն միատաֆաա իթտիկի միսիլու, մելլէթլէրի տայիրէյի միսալէմէթէ իտիալ, վէ պիր թագըմ հիւքմտարլարտան իլթիֆաթ ու իհթիրամաթ ալպ, վէ հէր թարաֆտա, հէյեէթի իճթիմայիյէնինին իսլահը էսասընը վազ էյլէմէքտէ տիր։ Միշարիէյհ, իշիւնճիւ Իննոսան բաբանընը, տօգուզունճու կրէկուար բաբանընը, վէ սէքիզնճի Պօնիֆաս բաբանընը հէմիշէրիսի օլմասը, անլէրին վասի տիրաեէթինի, վէ ճէսարէթի ֆէվգէլատէսինի հայիզ պուլունմագտա տըր։ Օն իքինճի Լէօն բաբանընը չախսընա միթէէհայիր օլմասըյլա, անընն մուհաքէմէճէ ֆիրաեէթինի իհրազ էյլէմիշ տիր։ Օն ալթընճը կրէկուար բաբանընը եէտիյէ բիսդօպօս թագտիս օլունմասըյլա, անընն գատար, ատէմէրի վէ վուգուաթը անլամագ իգթիատրընա մալիք տիր։ Ցօգուզունճու Պիսբաբանընը զէմանընտա գարտիալըզ բաճէսինէ թէրֆի իտիլմէքլէ, անընն, լեթաֆէթի գալպիեէսի, պասիրէթի վէ մուգավէմէթէքի սէպաթըյլա մութթասըֆ տըր։

Իշթէ սէվկիւլիւ էվլատլար, Բաբա հազրէթլէրինի, պէզիմ շիւքրանիեէթիմիզ լաեըգ գըլան սըֆաթլար, եղճիւմէ պունլար տըր, վէ սիղի տախի, գաթօլիք սըֆաթըյլա Յորելեան զէյնէթլէրինէ հիսսէտար օլմագլըղա թահրիք էյլեեէն սէպէպլէր, պունլար տըր։ Լաքին պու խուսուս, Շարգ գաթօլիքլերի իչին տահա զիեատէ էլզէմ պիր պօրճ տէյլ մի տիր։ Օն իշիւնճիւ Լէօն բաբա հազրէթլէրի, քիւրրէյի արզընը պէկճիւմէ քիլիսէլէրի հագգընտա հիւանի իհթիմամ իպրազ իթտիքլէրի սըրատա, խասսէթէն Շարգ քիլիսէլէրի հագգընտա իզհարը թէէվեճիւհիւ մախսուս էյլէմէլէրէյլէ, սիզ տախի, միշարիէյհէ, ճիւմիէտէն զիեատէ իպրազը շիւքրանիեէթէ պօրճլու տէյլմիսինիզ։ Օն իշիւնճիւ Լէօն բաբա հազրէթլէրի, բաբալըգընընն իպթիատարընտա, պու պէլէտլէրէ տօղրու նազարը տիգգաթընը չէվիրմիշ, վէ 1880 դեկտեմբերին 31 ինտէ իրատ էյլէտիկի պիր նուսխագունտա, շայեանը թիզքեար օլան շու սէօզլէրն իրատ էյլէմիշ տիր. «Ադիզ Բէթրօնուն Քիւրսիսինէ գուս «ուտա իթմէքլիկմիզի միւթէագըզ, «միւլահազաթընընը վէ թէկվեճճիւհա. «թընընը Շարգա տօղրու աթի օլունմուշլար տըր։ Պու ճէօմաաթլարընն «գատիմի չէրէֆի, վէ ճինսի պէչէ «րէ վազը օլան խըզմէթլէրի հօյէ «վազբալար տըր քի, պունլարը խա. «թընընա կէթիրիկիմիզատ, մէսէրրէթի «ազիմէ հիտա էյլէմէքտէն կէրի տուրամաեը։ Պէնիի պէչէրին կիւնահլա. «ընը աֆվ իթտիրմէք իչին, հազրէ. «թի Իսա Շարգտա ֆէտտանէնֆուս էյլէ. «միշվէ խրիսթիանընընը իլք թէրազդը. «եաթընը օրատա քէսպ էյլէմիշ տիր։ «ինճիլի չերիֆլէ ասղ իթտիկիմիզ «մուհասէնաթընն ասլա գուրումա. «եան նէհրի, Շարգտան Ղարպա «ճէրէեան իթմիշ տիր։ Խա՛յր, չիւպ. «հէսիզ Շարղըն օլ պիւեիւք զաթ. «լաբընընն խաթրէսի ասլա ղայպ օլ. «մաեաճագ տըր, օ զաթլարընն քի, «պիր իլհամը Իլահի իլե, վէ հագը. «գէթի ումումիեէնին խայրիեէթ. «պախշ թէէսսիրի թահթընտա գուտ. «սիեէթին վէ ագայիտի տինիեէնին «է՛ն եիւքսէք թէբէլէրինէ գատար «չըգմըշլար, վէ էսէրրէրլէյլէ, պիւ. «թիւն ճէօմաաթլարընն թէհայիւ. «բիւնիւ մուճիպ օլմուշլար տըր։ Իշ «պու շէրէֆլի կէչմիշ զէմանը տիւ. «չինմէքլէ, պիր ան էվվել։ Շարգ «ճէօմաաթլարը միեանընտա, ապա «ու էճատտարընընն գուվվէթ վէ ա. «զամէթլէրինի թէճատիա իթմէքլիկէ «գարար վերտիք։ Պիվ, պու խու. «սուստա եարարմ իթմէք իսթէրիզ, «չինքի, եէկամիկէրինի թաագիպ ի. «տէն վագբալարընն ճէրէեանը, չօգ. «տան պէրու Քիլիսէնին գուճաղընն. «տան այրըլմըշ պուլունան Շարգը. «լարընն, ինաեէթի Պարի իլե եէնի. «տէն վէ աղ վագբէթտա աթիգ վա. «լիտէլէրինէ ավտէթ իտէճէքլէրինի «իւմիտ իթտիրմէքտէ տիր։»

Պունլար մալիմ օլտուղտան սոնրա, Բէտէրիմիզ օն իշիւնճիւ Լէօն բաբա հազրէթլէրինին քեաֆֆէյի մէքթէպլէրիմիզէ, քիլիսէլէրիմիզէ, վէ քեաֆֆէյի լիսանլարընընզա ֆէվգէլատէ ալեագատտար օլմագտա պուլունտուղունա թէճճիւպ իթմէքլիք ճայիզ մի տիր։ Էրմէնիլէր իչին, Բօմատա եէնի պիր մէքթէպ թէէսսիս վէ Անատօլուտա միսիօնարլըգլար իհտաս իտէրէք, վէ քէնտիլէրինի իլմիզամ ու վիգաեէ, վէ Դահիրէատ վէ Մուշատա եէնի բիսդօպօսլուգլար իպգա վէ վազ էյլէեէրէք, հագդլարընտա մութթասըֆ օլտուգլարը իհթիմամը բէտէրատնեեի կէօսթէրմէքտէ տիր։ ՍէնՍերիլ վէ Սէն Մէթթօտ հագդլարընտա նէշր էյլէտիկի մէշհուր թահրիրաթը իլե վէ Թրակիա վէ Մաքէտօնիա նամ պիլատը վասիատա պիր սերբիսդօպօսլուգ վէ իքի վիգարիալըգ թէէսսիսէյլէ, Սլավլար վէ խուսուստա Պուլկարլար հագդընտաքի իհթիմամընը իպրազ էյլէմիշ տիր։ Ռումարա օլան թէվեճճիւհ վէ մուհապպէթի մախսուսէսինի տէ, Ռումլիսան վէ քիթապէթինէ, ալթիգ վէ ճէտիտ Բօմա չէհրինտէ իթտիկի թէչվիգաթ, վէ Ռումգաթօլիք չիրքէթինէ վուգուս պուլան ալիճէնապանէ մուավենէթլէրի, վէ քէնտի մահէլլի սեինլերի վէ ատէթլէրի էսասը մուճիպինճէ, հէնուզ գուվվէյի ֆիքրտէ օլան քիլիսէլէրի հագդընտաքի ճէսիմթասավվուրլարը, իրաեէ պուեուրմագտա տըր։ Վէ 1886 յուլիսինտէ օն իշիւնճիւ Լէօն բաբա հազրէթլէրի, սէվկիւլիւ բուհպան սընՔիմզըն արզու վէ իպրամըրը իւզերինէ, Վաթիգան քիլիսէսինտէ, Սէն Ժադ Գրիսօսթօմուն (Ս. Յովհան Ոսկերերանը) միշերրէֆ մէգարընը քիւշատ իթթիրիպ, ուլու քիլիսէմիզ օլան Սէնթ-Էսբրիեէ հէտիեէ սուրէթինտէ կէօն մէրիմէք իւզրէ, օլ ագիզին պիր ումումզընն չըգարրմասընը էմր էյլէտիկինտէ, Ադիզ Համիմզին մէգքիւր գըյմէթտար պագըյէսինի ախդ իթմէքլիկիմիզին մէսէրրէթիմիզին նէ՞ մէրթէպէ էյտալ էյլէմիշ օլատուգա պէեանտէ հաճէթ տէյլ տիր։

(Տէվ-դ)

ԱՀՎԱԼԸ ՐՈՒՍԻԱ

Սօն տէֆա Բէթրէսպուրիտա զուհուրա կէլէն վագբալարընը, Ռուսիա բօլիթիգասընընն ումումի վէ խուսուսի ահվալի իւզէրինէ նէ՞ կիպի թէէսիրաթը օլապիլէճէկի ճաի սիւալ տըր։ Խաթըրա կէլէն իլք մէսէլէ, վուգուս պուլան նիւմայիշին սէպէ. ալինէ տայիր խոլէն սիւալ օլուպ, չինքի Ռուսիատա, եէկտիկէրինտէն ֆարդը իքի ֆըրդա վար տըրքի, թէպէտտուլ արզուսինտէ տիրլեր։ Պիրի՝ չիմտիքի հալեէրինէ տիկեր պիր հալը ճէտիտին գայիմ օլմասընը իսթէեիպ, հալպուքի օլ պիր ֆըրդանընն մագսէտի, ուսուլը հազրէեի պիւսպիւթիւն թախրիպ տիր։ Ալաֆրանկա պու աեընն 13 ինտէ զուհուրա կէլէն հատիսէնին՝ անլայչըլտը. ղը վէ եյզահ խոլլարիկի իւզրէ, ուսուլը մէշրութէ թարաֆտարանը ֆըրդասըյլա ասլա չումուլի եօգ տուր։ Իշպու ֆըրդա, չիմտիեէ գատար հիչ պիր տէֆա ալչագճա վէ ճինաեէթքեարանէ թէչէպպիւսաթ իլէ, քէնտինին թարիխճէ սահիֆէլէրինի լէքէլէմէմիշ տիր։ Իքինճի Ալէքսանտր իմբէրաթօրուն վէֆաթընընն տէվրի սենէսինտէ երթիքեաղ օլունան ճինաեէթ, մագսէտլէրի ասլա թէվեճճիւհէ լաեըգ օլմաեան ֆըրդա թարաֆընտան թասմիմ իտիլմիշ տիր։ Պու խուսուս, ահվալի սատէլէշտիրմէքտէ տիր, զիրա ուսուլը մէշրութա թարաֆտարը պուլունան ֆըրդանընն մէյլեեաթը թախրիպանէսի օլմասընը կէօսթէրմէքտէ, վէ պու աեընն 1/13 ինտէ զահիր օլմուշ օլան մագսէտի մուզիրինն՝ աչրդան աչրդա թախրիպաթ թարաֆտարը պուլունան ֆըրդանընն մագսէտի իտուկի իթթիդատընը իսպաթ էյլէմէքտէ տիր։ Ռուսիա հիւքիւմէթի, սենէլերճէ պու ֆըրդա իլե ուղրաշմըշ իսդ՝ ֆըրդաի մէգքիւրէ, թէէսսիր վէ նուֆուզունու թէվսի իտէմէմէքլէ, վէ պու կիւնրի կիւն, պունտան օն պէշ սենէ էյվելրի գատար տէհրէթի մուճիպ պիր հալտէ պուլունմամագա պէրապէր, տայիմա պագի տիր։ Պու ֆըրդանընն չալըշմագտան տուր օլմամըշ օլտուղունու իրաեէ իտէն իշպու եէնի նիւմայիշ, ֆէվգէլատէ մուճիպի իսթիրաղ վէ թէլլաշ օլմաեըպ, չու գատար քի, միթթէճասըրրըրը, պու իշ իչին ինթիխապ իթտիրլերի կիւն, վէ նիեէթլերինին իճրասընա եագլաշմասըրը, էհէմմիեէթտէն խալի տէյիլ տիր։ Լաքին թէֆէրրուաթը պէր թարաֆ իլե, պու թէչէպպիւսիւն, սըրքի նիհիլիսթ ֆէսատը օլտուղունու գապուլ իտէլիմ։ Պու ֆէսատտա հէմ մէշրութիյէթ թարաֆտարը օլան ֆըրդա, վէ հէմ իմբէրաթօրլուգ ֆըրդասը թարաֆլարընտան այնի տէրէճէ նէֆրէթլէ պագըլաճագ, վէ մուվաֆֆագըյէէսիզլիկի, հիչ տէյլլ իսկ, պիր միատթիչին նիհիլիսթ կէրմիեէթինի թէսկինէ խըտմէթ իտէճէք տիր։ Մէգքիւր ֆէսատ, Զար հազրէթլէրինի, սէրպէսթիեէթի մէշրութէ թարիգինէ սէվգ իթմէեէճէք տիր, չիմքի ուսուլը սէրպէսթիեէյի մէշրութէ, նիհիլիսթլիկէ գարշը պիր հիմաեէ տիմէք օլմաեաճագ տըր։ Միշարիէյհի, ասքէրիճէ պիր սէրկիզէշթէ սէվգ իտէճէկի տախի զանն օլունամագ, զիրա, էմրի պասիրէթ խիլաֆընտա թէչէպպիւս օլունան պիր մուհարէպէնին մուխթարալարը, խանէտանը սալթանաթ իչին, նիհիլիսթլիկին մուխթարալարընտան չօգ զիեատէ վէխիմ տիր։ Զար հազրէթլէրի, իշպու իքի մուխթարաեր բիշնազարա ալարագ, ագիրանէ վէ միթէպասիրանէ պիր ինթիխապ իտէպիլճէք գատար ֆէթանէթ վէ սօղուզ գանլըըղա մալիք տիր։ Էկերչի մարտ 13 տէ վուգուս պուլան հատիսէ՝ Զար հազրէթլէրինին բօլիթիգասը ումումիեէսի իւզերինտէ պիր կիւնա թէէսսիր հասըլ իթմիշ իսէ, միշարիէյհին, թէրքի սիլահ խուսուսընտա էվրօբաեա պիր միսալ իպրազ իթմէսինէ ասլա թէճճիւպ էթմէճճէեիզ տիր։ Ռուսիա տէվլէթի, հիչ պիր թարաֆտան թէհտիտ օլունմամըշ տըր, վէ հիչ պիր տէվլէթ՝ Ռուսիանընն պիր բարմագ արազիսինէ վէ գալէլէրինին պիր թաչընա պիլէ կէօզ տիքմէմիշ տիր։ Հիչ պիր տէվլէթ՝ Ռուսիաեա զարար վիրմէք, վէ անը թէզլիլ իթմէք իսթէմէզ։ Քիւրէյի արզ իւզերինտէ պուլունան քեաֆֆէյի միլլէթլէրին Ռուսիատան իսթէտիքլերի չէյ, սուլհ ու սալահը ալէմի եսլալ իթմէմէսինտէն իպարէթ տիր։ Իմտի, եկեր Ռուսիա թէրքի սիլահ խոեր իսկ, միւսալէհաեը ալէմ օլ վագրթ թէէմին իտիլմիշ օլաճագ տըր։ Ռուսիանընն իթթիֆագընա իւմիտվար օլմասընը հալտե, Ֆրանսա, Ամանիաեա թէճավուզ իթմէքլիկի տիւշիւնմէեէճէք տիր, վէ Ֆրանսանընն մէսլէքի, միւսալէմէթքեարանէ օլուր իսկ, Ամանիանընն տախի Ֆըրանսա իւզերինէ հիւճում իթմէքլիկի տիւշիւնմէեէճէկի տերքեար տըր։ Հիչ պիր տէվլէթ, մուհարէպէ արզուսինտէ օլմաեըպ, պինապէրին էկերչի Ռուսիա թէրքի սիլահա էօն աեագ օլարագ, հալը հազրընը չէօզիւլմեզ պաղընը քեսմէկէ ըուի ըիղա կէօսթէրիր իսկ, էվրօբանընն շիւքրանիեէթինէ մազհար օլաճաղը կիպի, պու կիւնքի կիւն լիւզում ու իհթիեաճը մալիում օլան գանուն վէ նիզամընընը թահքիմ իչին իգթիզա իտէն վագթը տա պուլաճագ տըր։ Պիւթիւն ալէմին, Ռուսիա կիպի պիր տէվլէթտէն պէքլէտիկի խուսուս, հարաքեաթ վէ մուամէլաթընտա պիւեիւքլիք տիր, վէ պու տերէճէ վասի պիր տէվլէթին ասալէթի իսէ, պունու իճրաա իթտիրմէքտէ տիր։ Մահը հալին 13իւ վագբալարը, Ռուսիա տէվլէթինին բօլիթիգասը իւզերինտէ շու եա պու սուրէթտէ իճրաի թէէսսիր ըսոչքուս խալը օլամագլար։ Պու վագբալար, տախիլի թէպէտտիւլաթընն լիւզումմունու տախի հիսա իթտիրէպիլիրլէր իսէ տէ, պալէատէ պէեան օլունան սէպէպլերէեն, վէ պիլխասսա Զարընն ախլէագընա մախսուս պունլան տիկեր պաղը սէպէպլերտէն նաչի, վէգաիլի մէգքիւրէնին պու եօլտա պիր թէէսսիր հասըլ իթմէլերի իհթիմալտէն կէօրիւնմէզ։ Պիր մուհարէպէնի տախի թահրիք իտէպիլիրլէր իսէ տէ, չիմտիեէ գատար մուհարէպէ ֆըրդասընա մուսիրրանէ մուխալիֆէթ իթմիշ օլան Զարընն՝ պիր ավուճ ճահիլ մէքթէպլինին թահրիքեաթլէյէ, տէվլէթճէ պէօյէ պիր պիւեիւք մէսէլէեէ աթըլաճաղը մէմուլ տէյիլ տիր։ Օ վագբալար՝ պիր միսալէհայը գաթիեէյի տախի ինթաճ իտէպիլիրլէր քի, պիզճէ է՛ն զիեատէ իհթիմալտէն օլան տա պուտուր։ չէօյէքի, հիւքիմէթ, թէրքի սիլահ իլե պիւթիւն գուվվէթ վէ զայրէթինի, գավանէյնի մէվճուտէնին մազպուրիեէթինէ, նիհիլիսթլիկին տէֆինէ, վէ ումումը մալիեէնին իհտասընա վէ թիճարէթ ու սանայինին թէրազդը վէ թէգատտիումինէ հասը իտէպիլիր։

(Լ. Հէրբուտ)

ՄԻԹԷՆԷՎԻՑԷԷ

Բէթրէսպուրկտա պու քէրրէ պաղը երպապը ֆէսատըն թէվգրքի օլունտուգլարընը Ռուսիա զազէթալարը խապեր վերիեօրլար։

Ռուսիա էեալաթ վալիէրի շու ա-բալըգ պիր մէսէլէյի մուհիմմէ լուզերինէ միզաքէրէ էյլէմէք իւզրէ, Բէթրէսպուրկտա ադտը իճթիմա էյլէմիշլէր տիր։ Շէոյլէքի, Ռուսիա տէվլէթի, Ալմանիա վէ Ավսթրիա հուտուտու ճիվարընտա քեայնի էեալէթլերինտէ թէպատի էճնէպիէնին թէսարրուֆու էմլաք հուգուգունու իլդա իթմէք սուրէթինտէ պուլունտուղունտան, մէճլիսի վիւքէլտընտա պու պատտէ միզաքէրէ ճէրէեան էյլէտիկի կիպի, էեալաթ վալիէրինին բէյլերի իսթիֆատ օլունմագ իւզրէ, Բէթրէսպուրկա ճէլպ օլունմուշլար տըր։

Պիր վագըթտան պէրու, Ալմանիա վէ Ավսթրիա թէպատը, հուտուտ ճիվարընտա քեայնի Ռուսիա վիլայէթլերինտէ պիր խայլի արազի վէ էմլաք մուպահատա իթտիրլերինտէն, պու մատտէ, Ռուսիա տէվլէթինին էնզարը էհէմմիյէթինի ճալիպ օլմուշ տուր։

Ռուսիա տէվլէթի, վիլայէթը հուտուտիէէսինտէ Ալմանլարը թէսարրուֆու էմլաք իթմէկլերինի նէվիմա սուլհէն պիր խթիրա ատտ իտէրէք, պունտան էնվալի մահգուրլար թէվէլլիտ իտէճէկլինի տէրբիշ, վէ մէնինի չարէսինի թատմիմ էյլէմիշ իսէ, ումումէն մէմալիքինտէ էճնէպիէնին թէսարրուֆու էմլաք հագգընին լաղվընը, մուվաֆֆըգը մասլահաթ կէօրէմէտիկինտէն, հանկը վիլայէթլերտէ պու մատտէնին մէնինի լազըմ կէլէճէկինի վալիէրը իլէ պէրապէր միզաքէրէ իթմէքտէ տիր։ Տարիլիէէ Նէզարէթի, 22 էեալէթաէ թէպատի էճնէպիէնին հագգը թասարրուֆունու լազմ էյլէմէք թէքլիֆինտէ պուլունմուշ տուր։ Տիկէր պիր ըէյէ կէօրէ, շու թէտպիրին եալընըզ էեալաթը հուտուտիէէտէ իճրաատ թէքլիֆ օլունմուշ տուր։

—

Ռուսիանը, Էվրոբա իլէ թիճարէթինին թէրվիճի զըմնընտա լայիհալը թագտիմ էյլէմէք իւզրէ, մէմալիքի էճնէպիէէտէ մուզիմ գոնսոլոսը տախի Բէթրէսպուրկա ճէլպ օլունմուշլար տըր։

—

Իթալիատա Ցէբրէթիս դապինէթոսունուն իսդասը, Ալմանիա վէ Ավսթրիա իլէ իթթիֆագա մուվաֆֆըգատտա օլունմուշ իսէ տէ, դապինէթոսունուն լէհինտէ բարլամէնթոտա օլան էքսէրիէթ 10 զաթատան իսպարէթ օլտուղու ճիհէթլէ, պագասընա վիէննատա բէք տէ էմնիյէթ օլունամաեօր իտի։ Մուխալիֆ ֆըրգա բէյլիսի օլուպ, Ֆրանսա իլէ իթթիֆագա մէյլալ պուլունան Մ. Դրիսբինին, բարլամէնթոտա թարաֆտարանը 140 զաթատան իսպարէթ օլմաղլէ, անըն տախի էքսէրիէթէ գազանմաեաճաղը տէրքեար տըր։

Շիմալիլք պաշ վէքիլ Մ. Ցէրբէթիսին, մէճլիսի ումումիի թաթիլ իտէրէք, դապինէթոսունու թատիլ վէ իսլահ իտէճէկի զանն օլունուեօր։

—

Մաճարիսթան մէճլիսի մէպուսան էնճիմէնի, 52 միլեոն ֆիօրին ֆէվգէլատէ թախսիսաթը ասքէրիեէտէն Մաճարիսթան հիսսէսինի զաթիէն գապուլ էյլէմիշ տիր։ Պու պատտէ ճէրէեան իտէն սոն միզաքէրէտէ, ազատան պիր զաթ, ահվալը սիեասիէէնին քէսպի սալահ իթմէսինտէն պահալա, թախսիսաթը մէզքիւրէնին արթըգ լիզումու գալմատըղընը իտտաա իթմիշ տր։

Պաշ վէքիլ Մ. Թիցա՝ ճէվապտ գրեամ իտէրէք, «Հայը հագրը մուհարէպէեի ինթաճ իտէճէք պիր սուրէթտէ պուլունտուղճա, Ավսթրիա վէ Մաճարիսթանընն միւտաֆատսը իչին թէտաարի էհթիեաթիեէնին իթթիխաղը, էն պաշլըճա էշ տիր» եօլունտա իտտաբէի լիսան էյլէմիշ տիր։

—

Միսիօնարլարը զայրէթլէ Զինտէ պաղը քիմէսնէլէր Խրիսթիեան մէզհէպինի գապուլ իթտիքլերինտէն, կէչէնտէ պաղը գաթօլիքլերին իթլաֆ օլունտուգլարը ղազէթալարտա եազըլմըշ իտի։

Բաբա հազրէթլերի, Զին գաթօլիքլերինին հիմաեէսի իչին Զին իլէ մուխապէրէ էյլէմիշ իսէ տէ, ղալիպա մուխապէրէյի մէզքիւրէսի քիֆաեէթ էյլէմէտիկինտէն, պու քէրրէ Ալմանիա տէվլէթէյլէ միզաքէրէեէ իպթիտար էյլէմիշ, վէ Իթալիա տէվլէթի տախի իշպու միզաքէրէեէ իշթիրաք ելթմիշ տիր։

ԻԼԱՆԱԹ

—

(Շէհիր էմանէթինտէն)

Իւշ եիւզ իւշ սէնէսի զարֆընտա Նիսա խասթախանէսինէլիւզմիօլան էրզադը միլթէնէվիեէ պիլմիանդասա մուպահատա իտիլէճէկինտէն, վէ գարարը գաթիսի մարտըն օն ալթընճը բազար իրթէսի կիւնիւ վէրիլմէսի, վէ ֆէրտասը սալը կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլէյլէ դապուլի մուգարրեր պուլունտուղունտան, թալիպ օլանլարը թէէմինաթ ագլէրէյլէ պէրապէր Շէհիր էմանէթի մէճլիսինէ կէլմէլերի։

Ֆի 10 մարտ սենէ 302

ԱՅԷՐԻՆ ԱԿԳԻԻՐԻԻ

—

Եալընըզ Նէպաթտան միրէթթէպ, վէ զընա զընա վէ հէր կիւնա մուզիրը իլաճ գարըշըգ օլմահարագ, թէն ալէթլէրինի գուվվէթլէթտիրիճի պիր թէրթիպ տիր։ Իշպու թէրթիպ, գարա ճիկէր խասթէլիքլերի իչին պիրապիր. վէ թէաֆֆիւն զէհիրլէնմէքլիկինտէն զուհուրա կէլէն էնվայի սըթմալարա գարշը եանըլմազ պիր պատ զէհիր տիր։ Պու սըթմալար, աթիտէքի իսիմլերլէ եատ օլունուր. Ադա վիրէրէք զուհուրա կէլէն եախօտ Ցիթրէտիճի սըթմա-Ցիթրէմէ վէ Սըթմա, Սաղըր սըթմա, Ցիթրէմէլի սըթմա, Գաթագլըգտան հուսուլէ կէլէն սըթմա, Արատա պիր կէվշէեէն սըթմա, Սաֆրալը վէ Թիֆօլու սըթմա։

Աեէրին Ակգիիրիի, թէաֆֆիւնտէն հասըլ օլան քեաֆֆէի խասթէլիք էրէ գարշը պիրապիր պիր տէվա օլտուղընա իսքիաթ օլմուշ իտուկիմիզտէն, պու տէվաեր գուլլանանլարընը ԻՏԱԳԱԹԼԱՐԸՆԸ ԹԷԷՄԻՆ ԻՏԷՐԻՋ։ Իսբէչարլար, էճզաճըլար, վէ պու թէրթիպի սահանլար, հէր վագրթ իչին, խասթանընն իֆագաթընը թէէմինէ, վէ քիֆաեէթ իտէճէք գատար թէճրիպէտէն սոնրա, իֆագաթ վուղու պուլմատըղը հալտէ, միւշթէրիին ագչէսինի կէրի վիրմէկէ մէճբուրն տըրլար։ Եալընըզ շունու պէեան իտէրիզ քի, միւշթէրիլէր պու իլաճատան, խասթէլիկին ումէրէ սինէ կէօրէ, վէ պիր խայլի միւատթ գուլլանմալը տըրլար, վէխասթա, տիզգաթսըզլըգ վէ եախօտ մուզիրը բէրհիզքարլըգ իլէ իֆատաթրնը սէքթէտար իթմէմէկի տիր։ Էկէրչի մուալիճէյի մէզքիւրէ լաեըզը, յա իճրա օլունուր իսէ, հիչ պիր տէֆա իչին պիլէ մուվաֆֆագըյէթսիզլիկինտէն վէսվէսէ իթմէկիզ։

Աեէրին Ակգիիրիի, պալէատէ թատատա իթտիկիմիզ խասթէլիքլերին սէպէպի օլան հավանընն թէաֆֆիւնիւ զէհիրինին թէէսիրինի էվվէլա ազալթը, վէ սոնրա պիսպիսլիթին տէֆ իտէր։ Պու մուալիճէլ քեամիլէն էմին վէ զարարսըզ տըրվէ թէրթիպի վէճհ իւզրէ գուլլանըլարը հալտէ, միէսսիրլիկինի գուսուրսուզ իպրազ իտէր։

Պու մուալիճէ իսբէչար վէ էճզաճըլարտա պուլունուր։ Տօգթօր Աեէրին իլաճլարընընն մէրքէզի ումումիի Տէրսաատէթտէ, Գալաթատա, Ճամի գաբուսու սօգաղընտա, 13 նիւմէրօլու Ս. Մ. Մինասեանընն Ամէրիգան մաղազասը տըր։

ԻԼԱՆ

—

Գալաթա քէօրրիւ պաշընտա 33 նիւմէրօլու մաղազատա մուզիմ Գուլագսըզեան Մարգար էֆէնտի թարաֆընտան վիրուտ իտէն իլան տըր.

Պէհէր իքի այտա պիր քէշիտէսի մուգարրէր օլան տէմիր եօլ թահվիլաթ գուրասը իշպու 1887 սէնէսի շէհրի նիսանը էֆրէնտի պիրինճի կիւնիւնտէ 103 ինճի տէֆա օլարագ Զարպսանէեի ամիրէտէ քէշիտէ գրլրնամագ 550 նիւմէրօեու հավի գուրա իքրամիեէլէրինին պիրինճիսի-600 000 իքինճիսի 60 000, 48 ատէտի իքթամիեէյի միւխթէլիֆ օլարագ 140 000 վէ 500 ատէտի տախի 400 ֆրանգտան 200,000 ֆրանգ գազանաճագլարընտան, մէզքիւր իքրամիեէլէրտէն ճիւղի պիր ֆէտաքարլըգլա թէճրիպէյի թալիհ պիրլէ հիսսէմէնտ օլմագ իւզրէ, մէշհուր պանքէր Մ. Զարիֆի պանգընըն թահթը թէէմինաթընտա օլան բրօմէս պիլէթլէրինտէն իքրամիեէնին թէմամընա քէսպի իսթիհգագ իտէնլէրի ֆիյ 7½, նրսֆը 5, բուպը 3 վէ քէզա բուպ իքրամիեէեէ հագգը օլմագ իւզրէ 25 նիւմէրօեու հավի բրօմէսլէր 37 պուչուգ գրուչ ֆիեաթլէ ֆիրուխթ օլունուր։ Մէճճանէն վէրիլէն ճէվվէլէր տէրուինտէ պուլունան նիւմէրօլարը խարիճի գապուլ օլունմագ։ Զաղը քէսան թարաֆընտան միւխթէլիֆ իմզալարլա ֆիրուխթ օլունան պիլէթլերլէ սախթէ օլարագ վիրիլէն ճէվվէլէրի պուչասընտա Մարգար Գուլագսըզ իպարէլերի մուհարրէր տիրտիթիրա իտիլէն պիլէթին նումէրօսու ճէվվէլի մէզքիւր միւնտէրիճաթընտա պէեան գըլընտըզը վէճհ իւզրէ, թաթպիգի իգթիզա իտէր։ Թաշրալարտան սիբարրչաթ պէտէլի կիւնիւնտէ թէէմին գըլընմագ իւզրէ, բօլիչա եախօտ բօսթա բուլու իրսալինտէ սէրիան իճրա գըլընը։ Սաթընըլարա պիրկէ վէրիլիպ, էլսինէյի միւխթէլիֆէտէն մէքթուպ գապուլ օլունուր։ Ասլա մուայէնէ օլունմամըշ օլան էսաս թահվիլաթ նումէրօլարը գուրա պիտաեէթինտէն էն սոն քէշիտէսինէ տէկին մէճճանէն պագըլըր։

ՔԻՖԱԼԸԳ ՏԱՅԻՐԷ

Մաթպաամըզըն իքինճի գաթը պօշ վէ այրըճա պիր տայիրէ հալինտէ օլուպ, քիրաեա վէրիլէճէկի իլան օլունուր։

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆ

Էլէն, արապաճըսընը եօլա գօեուպ, ամէլէթէն խանէսինէ կիրտի քի, օրատա Իվար՝ քիւչիւք տիր սալօնտա մէզպուրէեէ պէքլէեօրտու։

Հայտուտը մէրգում, Էլէնին իչէրի կիրտիկինի կէօրիւնճէ,

— Նէ՞ խապէր, տէյի սիւալ ելթտի։

— Ազ գալտը քի թէլէֆ օլաճագ իտիմ։

— Պիլիեօրում։

— Լաքին պու պիր շէյ տէյել տիր։

— Իշտէն նէ՞ խապէր։

— Բլանըմըզը պիւթիւն պիւթիւն թէպտիլ ելթմէք լազըմ տըր։

— Նէտէ՞ն։

— Պու ադշամ հէր շէյի սիզէ սէօյլէրիմ։ Սիզ պուրատա թաամ իտէրէք, պէնի պէքլէմէքտէ օլուն։ Ֆրանսին խըզմէթինիզի կէօրէճէք տիր։ Շիմտիլիք պէն տիշարը չըգմալըեըմ։ Էսվապըմը թէպտիլէ կիտիեօրում, Ֆրանսինէ սէօյլէյէն քի, պէնիմ արապամը գօշտուրսուն։

Պու սէօզլէր ելէ Բիրօ քէնտի թուալէթ օտասընա կիրտի, վէ Եիկիրմի տագըպա զարֆընտա էսվապընը վէ քիավէսինի թէպտիլ ելտէրէք, էրքէք գըեաֆէլթինատ զահիր օլտու։

Պու արա, արապաճը, մէքթէպլիեէ տօղրու տէօնիպ,

— Մի՛սիս, դատըն՝ պօրճունու արապաճըեա վէրիպ, արապաեը եօլա գօեօր, տէտի։

— Գունտա պիր պէյիս եօգ տուր։ Ալ շու Եիկիրմի ֆրանգը, վէ ճիվարտա պիր մէյիսանէեէ կիթ տէ, պիր գաշտանէ չագը վէր, տէյի Գալթաղար ճէվապ վերտի։

— Շու գարը հագգընտա պաղը մալիւմաթ անլաեը՞մ մը։

— Էվվէթ։

Արապաճը, մէվգիի մախսուսընտան աշաղըեա էնիպ, Գալթաղարը Թավսիեէսի մուճիլինճէ պիր մէյիսանէեէ կիրտի, վէ Եիկիրամի տագըգա սօնրա, ավտէթինտէ, ալէա ճինստէն պիր Ինկիլիզ ադամի տագըգա սօնրա գօշուլու պուլունան Բիրօնուն ֆայթօնու, խանէսի գաբուսունտա տուրմագտա իտի։

— Է՛յ նէ՞ խապէր ալտը։

— Կէօզիւմիւզիւ աչմալըեըզ։

— Նի՞չին, նէ՞ վար տըր։

— Գօլլատըղըմըզ գաբը՝ թէաթրօ օեունճուսու տուր։

— Շիմտի սէրպէսթմիեիմ։

— Զաթէն, հէր վագրթ սէրպէսթսինիզ։

— Էօյլէ իսէ, պիր ազ տիշարը չըգըն քի, էսվապըմը կիեի-նէեիմ։

Պիր սաաթ սօնրա, Բիրօ, տիւգ տը Սէրտէօյլիւն նէզտինտէն էնանի մուֆարագաթընտա, միւմանիլէյհ, մէզպուրէեի էվլատը թէսմիեէ իթմէքլէ պէրապէր, զէնտօսթճա էլինի էօբտիւ, վէ վատընը ունութմամասընը ըէճա էյլէտի։

— Միւսիւ տիւգ, պէն, շիմտիեէ գատար եէմինլէրիմին հիչ պիրի խիլաֆընտա պուլունմամըշըմ տըր։

Խասսէթէն ճէլպ իտիլմիշ օլան պիր քիրա արապասը, գաբուտա էյէնէ պէքլէմէքտէ օլտուղունտան, մէզպուրէ պու արապաեա բաքիպ օլտու լաքին թապիեաթը չիւպհէլի օլտուղու ճիհէթլէ, ժագօպ սօգաղընտան պէշ եիւզ ատըմ գատար գաթը մէսաֆէ իթմիշ օլտուղու հալտէ, արապաեը թէպտիլ ելթտի։

Մէրգումէնին պու հարէքէթի բէք միւնասիպ օլտու, զիրա, Թաբ-ա-Մօր, տիւդիւն, էլէն իլէ պու մէրթէպէ թէքլիֆսիզճէ կէօրիւշմէսինտէն խօշնուտ գալմամըշ օլտուղունտան, միւմանիլէյհին բէյլինի ալմադսըզը, արապաճըեա շու սէօզլէրի սէօյլէմիշ իտի։

— Կէօթիւրէճէք օլտուղուն կէնճ գատընը մահէլլինէ թէսլիմ ելթտիքտէն սօնրա, պուրաեա կէլ, վէ քէնտիսինի կէօթիւրտիւկիւն մահէլլերի պանա պիլտիր, պագշիշինի պօլճա վերիրիմ։ Խուսուսէյլէ, տուրաճաղը խանէլէրին նիւմէրօյարընը տօղրու սուրէթտէ գայտ էթ։

Արապաճը, Սէն-Բիէր սօգաղընա մուվասլէթլէրինտէ, մէճհուլէ գարընն քէնտիսինէ օյնատըղը մէզքիւր օեունտան տօլաեը հայրէթտէ գալարագ, ազ սօնրա, Թաբ-ա-Մօրուն նէզտինէ ավտէթ, վէ վագրայը մէզքիւրէեի հիքեաեէ ելթտի։

— Ա՛ շաշգըն, սէնին արապանտան էնտիքտէն սօնրա, բաքիպ օլմուշ օլտուղու արապանըն արգասընտան կիթմէլի իտին, տէտի Թաբ-ա-Մօր՝ մէզքիւր հիքեաեէեի թէքմիլէն տինլէտիքտէն սօնրա։

— Լաքին, սիզ պանա պունու սէօյլէմէմիշ իտինիզ։

— Մութլաղա սէն պիր ահմագսըն։ Խըզմէթինէ պէտէլ ալ շու բարաեը, տէֆ օլ... զաթէն սէնին իչին պու գատար միւքեաֆաթ սա չօգ տուր։

Պու սէօզլէրի իրատ իտէրէք, էնվալիտ նէֆերի, մէրգում ա-բրապաճբեա պիր պէշ ֆրանգլըգ սիքքէ ֆըրլաթտը։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՑԷ

—

Բարիս, 22 մարտ. – Մէֆլիսի մէպուսան, մէմալիքի էճնէպիեէտէն վիրուտ իտէն մքսըը պուղտայը իլէ բիրինճէ վէրկի դամմնա տայիր օլան պիր Թէքլիֆի 263 ըէյէ գարչը 267 ըէյ իլէ ըէտտ իթմիշ տիր։

—

Գէրլին, 22 մարտ. – Իմբէրաթօր Կիյեօմ, 90 ընճը սէնէսինէ տուխուլի միւնասիպէթիյլէ հէր Թարաֆտան Թէպրիքլէր գապուլ էյլէմիշ տիր։ Էհալի, իհթիրամաթը ֆայիգա լճրասընտա տէվամ իտիեօր։

—

Լօնտրա, 23 մարտ. – Լօնտրանընն պաղը բօլթիդա մէհաֆիլինտէ զանն օլունտուղունա նէզարէն, Ռուսիա, Ֆրանսա հագգընտաքի Թէվէճճիւհաթընը մուհաֆազա իթմէքլէ պէրապէր, իւչ տէվլէթ իթիֆագընըն հաբել իթթիկի հալին իճապաթը գարշըսընտա մուվաֆֆագաթ իտէճէք, վէ մէրքէզի իւչ տէվլէթէ եագլաշմագ իսթիր։

—

Պուդապէշ, 22 մարտ. – Աֆղանիսթան էմիրի, Նէզր էյլէտիկի պիր պէեաննամէսինտէ, Զարը, ճէպպար վէ եէմին Թահրընտա պուլունան տին ու մէզհէպի Թէճավուզ իտէն մագամընտա իլան իթմիշ, վէ Ռուս ասքէրլէրինին իլերլէտիքլերինի պէեան իլէ, Ռուսլարա գարշը տին մուհարէպէսի իսթար վէ Թավսիեէ էյլէմիշ տիր։

—

Վիէննա, 23 մարտ. – Թակպլաթ զաղէթասը գավլինճէ, բրէնս տը Պիզմարգ, իմբէրաթօր Կիյեօմուն եէվմի մախսուսը միւնասիպէթիյլէ, Պէրլինտէ պուլունան Ավսթրիա վէլիի ահտը բրէնսէ, միւսալէհանը քեամիլէն Թէմէմն իտիլմիշ օլտուղունու վէ նէ՝ Շարգտա վէ նէ՝ Ղարպտա մուճիպի իգթիրապ պիր սէպէպ պուլունմատըգընը պէեան էյլէմիշ տիր։

ԻՏԱԼԻԱՅԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իշպու 1887 Մարթըն 1 ինճի բազար կիւնիւնտէն իթիբարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

Բուլար Ի-նէրէրէն հարտ Ատալար ճանիպինտէ քէօբրիւեէ

Սթ. Տգ.

12 45 Պիւեիւք-Ատա Հէյպէլի Պուրկասգընալը *
1 Բէնաիքտէն Գարթալ Պ. Ատա Հէյ. Պուրկ. Գընա *
8 30 Գարթ. Պ. Ատա Հէյ. Պուր. Գընալը.

Քէօբրէ-տէն Ատալար ճանիպինտէ

2 15 Գընալը Պուրկաղ Հէյպէլի Պ Ատա Գարթալ *
9 45 Գընալը, Պուրկաղ, Հէյպէլի Պիւեիւք-Ատա Գարթալ Բէնաիք
10 45 Գընալը Պուրկաս Հէյպէլի Պիւեիւք-Ատա

Բուլար Ի-նէրէրէ Ատալար ճանիպինտէ Քէօբրիւեէ

12 45 Բէնտիք Գարթալ Պ Ատա Հէյպ. Պուրկաս Գընալը *
8 30 Բէնտիք Գարթալ Պ Ատա Հէյպ. Պուրկաղ Գընալը

(Պ Ատատան 9 15 տէ)

Քէօբրէ-տէն Ատալար ճանիպինտէ

2 45 Գընալը. Պուր. Հէյ. Պ. Ատա Գարթալ Բէնտիք. *
9 45 Գընալը. Պուր. Հէյ. Պ. ատա Գարթալ Բէնտիք

Հավա չէտիտ լօտոս վէ Թիրի գար օլտուղու կիւնլէրտէ սապահլատեն Ատալարատան Քէօբրիւեէ սաաթ 2 տէ եալընըզ պիր սէֆէր վէ ազշամ իւզ-ըի տախի Քէօբրիւտէն սաաթ 10 30 տա Պ. Ատաեա գատար եալընըզ պիր սէֆէր իճրա օլունճաղը կիպի սապահլարը քէօբրիւտէն Ատալարա վէ ազշամլարը Ատալարատան քէօբրիւեէ իճրա օլունան սէֆէրլէր էօյլէ հավալարտա Թաթիլ իտիլէճէք տիր։

(Անատօլու ճանիպինտէն քէօբրիւեէ)

ԱՆԱՏՕԼԻԻ ԹԱՐԻԳԻ

Նէյմ-ութքիլեր

Ս. Տ.

ԳԱՐԹԱԼՏԱՆ ՔԷՕԲՐԻԻԵԷ

1 15 Մալթէրէ Մօտա *

Քէօբրիւտէն Գարթալա

10 30 Մօտա Մալթէրէ

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իպտ Լէֆէնդրէքիլ ֆոբուլարը- գ-ԲԻ-ՈՒՐԷՔ ԷՒՕՎԷՏ-ՈՒՇԵՐԻՐ

ՔԷՕԲՐԻՍԷՆ

Սթ Տգ

2 35 Իզմիտ 2
3 45 Պիլա Թէպասիք
8 Իզմիտ 4
10 55 Բէնտիք 6

. Տ ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ

3 10 Բէնտիքտէն 1
6 15 Իզմիտէն 3
8 30 Պիլա Թէպասիք
11 35 Իզմիտէն 5

ՄԱՔՐԻ ՔԷՕՑ ԹԱՐԻԳԻ

ՆԷՅՄԻ ՍԷՅԵՐԼԷՐ

Մ-ութէ-ութօյ-նէրէն ութօբրէ-նէ

Սթ. Տգ.

1 45 Մագրի քէօյ Սամաթիա Եէնի գաբու Գում-գաբու. *

Քէ-ութէ-տէն Մ-ութէ-ութօյ-նէ

11 10 Գում-գաբու Եէնի-գաբու Սամաթիա Մագրի քէօյ

ԲԱՋԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Մ-ութէ-ութօյ-նէրէն ութօբրէ-նէ

2 45 Մագրի քէօյ Սամաթիա Եէնի-գաբու Գում-գաբու

Քէ-ութէ-տէն Մ-ութէ-ութօյ-նէ

10 45 Գում-գաբու Եէնի-գաբու Սամաթիա Մագրի քէօյ

*Իշպու իշարէթլի սէֆէրլէր մարտըն 16ընճը բազար իրթէսի կիւնիւնտէն եարբմշար սաաթ էվվէլ իճրա օլունաճագ տըր։

ԳԱՏԸ ՔԷՕՑ ԹԱՐԻԳԻ

Բուլար Ի-նէրէրէն հարտ

Քէ-ութէ-տէն Թ. Տգ.		Գ-ութ-ութօյ-նէրէն Սթ Տգ.	
12	45	12	45
1	30	1	30
2	15	2	15
3	—	3	—
3	45	3	45
4	30	4	30
5	30	5	30
9	15	9	15
10	—	10	—
10	45	10	35
11	30	11	20
12	—	12	—

Բ-ղ ութ-ութէ

Քէ-ութէ-տէն Սթ. Տգ.	Գ-ութ-ութօյ-նէրէն Սթ. Տգ
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
9	9
10	10
11	11
12	12

ՈՒՄՈՒՐԸ ՍԱՐԱՖԻԵԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Գալաթատա Գումիսիօն խանէն արդա գաբուսու իթթիսալինտէ ցէլ. միր-խան Ն. 1

Իշպու մանլաքատա, բիացատս ճարի օլան ումումի ֆոնտօլար իւզէրինէ էմր իլէ ալըմսաթըմ իճրա, վէ էվլ-ըօբանընճ գուրալը-քեաղըտլարը, պաշ-ըճա Ծագսօնիա, Համպուրկ, Գրունշ-վիք վէ Մէքլէնպուրկ չէհիրլէրինին ֆէվգէլատէ մէնֆաաթը պիլէթլէ-րի, վէ Շարգ տէմիր եօլ հիսսէլէրի-նին պանգայի Օսմանի Թարաֆընտան իխրաճ օլունան մուսատտագ բրօմէս-լէրի (ֆիեաթ Թէքմիլ) 5 ղրուշա օ-լարագ ֆիրուխթ օլունտուղու կիպի մաղազայի մէզքիւրէ միւրաճաաթ օ-լունարագ, Թէէմին իտիլտիկի հալ-տէ, գուրա քէշիտէլէրինտէ, եէնէ 5 ղրուշա օլմագ իւզրէ, մէզքիւր հիսսէլէրին ասլը տախի մուվագգա-թէն վէ էմանէթէն վէրիլիր։ Թաշ-լարատան վագը օլաճագ սիրաբրշաթա տախի վագթ ու զէմանը յլա իճրա գելընը։

ՍԱՐԱՖԻՑԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Գալաթա 12 Մարտ.

Էսկ. գ. ք. ումումի մարտ 11 գաբ.	15-09
» գ. ք. մարտ աչբ. 12 (տուպլը)	15-05
Ու գաբ. 11 գուբ. քէսիք	84-30
» » աչբ. 12	84-20
Կէրի Ա. Ա. Իսթիգրազ	24-30
» Բ. Բ.	14-05
» Գ. Դ. »	15-05
Ռումէլի չըմէնտֆէրլերի	33-3/4
Ադչէ ֆասիլ	7-000
Բաքօր	00-00
Հէվալէսիկ »	20

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի մէնէրալ	գ. ք.	6-10
Ոթամանօլ պանգասը	» »	5-05
Սօսիէթէ մէնէրալ	» »	3-14
Թրամվայ	» »	290
Սօսիէթէ Օթթօման պանգասը		06-00

Ա ՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղ. Բր.
Պէեազ մէճիտիեէ իարդը	107-35
Մէթալիք »	98-30
Պէշլիք »	102-20
Ալթընըզ »	102-30
Գ'ագըր »	800-
Գայմէ	38-10
Ինկիլիզ լիրասը	111-08
Ֆրանսըզ ալթունը	37-38
Բոլ	90-25
Գրէտից ալթունը	51-20
Գարպոն գարդոլ	9-96
Իսթիգրազը տալիլի	
Գարանտը գ. ք.	39-20
Աչըլաը գուրսն քէսիք	39-32

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 22 մարտ,

Ինկիլիզ գօնսօլիտ	102 1/16
Ճահամը ումումիյէ աչբ. գ. ք.	13 11/16
» » գաբան. գ. ք.	13 5/8
5 իսթիգրազը 1 ինճի սընըքի	23 1/2
71 » 2	14
79 » 3	13 5/8
Տէվլէթի Ալիէէնին 17 իսթիդ	86
Օսմանլը Պանգասը	10 3/8
Ռուսիա իսթիքրազը 1873	94 5/8
Մըսըր իսթիդ. պիրլէշմիշ	75
Մըսըր իմթիեազլը չըմէնտֆի	97 3/4
Տաիրա սանիեէ	72 3/8
Մըսըրըն Բօչիլա իսթիգրազը	94 1/2
Մաճարիսթան էհտիճը	00 000
Գամպիո Բարիզ	25 536

Բարիս, 23 մարտ,

Ֆրանսըզ ֆոնտօսու 3%	80 97
Ֆրանսըզ ֆոնտօսու 4 1/2	109 60
Էսկամը ումումիյէ աչբ. գ. ք.	13 80
Էսկամը ումումիյէ գաբ. գ. ք.	13 75
Մուպատէլէ օլմուշ սէրի b	13 75
Մուպատէլէ օլմուշ սէրի c	13 70
Ռումէլի չըմէնտը. Թահ.	32 75
Օսմանլը բէժի Թահվիլ	0
Օսմանլը պանգասը	515 00
Գրէտի Լիօնէ	566
Գրէտի ֆոնսիէ	1385 00
Լիօն ագսիօնը	1261
Սիւէյիշ գանալը	2067 00
Ռուս ֆոնտօսու 5% 1877	100 3/4
Իթալիա էհտամը	98 00
Մըսըր իսթիգրազ պիրլէշմիշ	380
Իսբանիա խարիճի իսթիք.	65 1/2
Բրիօրիթէ Թահվիլաթը	346 05
Եունան 5% 1879	321 50
Գամպիո Լօնտրա	29 33

Բարիս 23 մարտ,

Ֆրանսըզ ֆոնտօսու 4 1/2 %	109 80
Օսմանլը ֆոնտօսու 4 1/2 %	13 70
Ռումէլի չըմէնտըֆէր Թահվիլ	00
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշ	379 37

Վիէննա 23 մարտ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիո	128 05
Ռումէլի չըմէնտըֆէրլէրի	16 70

4

ՑԻՒՇԷՍԻՆ ՄԷՑԵՈՒՍԻԵԷԹԻ

Բիրօ, իթթիխազ իթմիշ օլտուղու Թէտպիրի պասիրէթքեարտ-նէեէ բազմէն, Մ. տը Ոէօրտէյլիւն խանէսիտէն հարէքէթինտէն սօնրա, արդասընտան կիտիլտի վէ գօլլաշտըրըլը։

Շէօյլէ քի մէրդումէնին արապաեա բաքիպ օլմագը էսնատէ, Ֆէլիքս իլէ Պալթազար՝ Ժագօպ սօգաղընա վասրլ օլմագտա, վէ Է-լէնի կէօթիւրէճէք օլան արապանին տուրտուղու դաբուտան անճագ-ն ատրմ գատար ուզագտա պուլունմագտա իտիլէր։

Իլք տէֆա Ֆէլիքս արապաեը կէօրտիւ, վէ կէնճ գատընը Թա-նըտը, վէ Պալթազարա խիթապէն,

— Իչթէ սէնին մէճհուլէ սէվկիւլիւն, տէտի։

— Օ օլմազ, տահա պիր սաաթ էվվէլ եաթագտա իտի։

— Ազիզիմ, դաբրլար, խուսուսիյլէ պու եօլտա գաբրլար, վի-ճուտլէրինտէ չէյթան Թաշը մախլուգ տըրլար։ Պա՛գ, պա՛գ, բէ-տէրիմին խանէսի գաբուսունտա պիր արապաճը իլէ կէօրիւշիւեօր, վէ արապաեա օթուրուեօր։

— Սահիհէն, օ տուր։

— Կէօրի՞ւեօրմուսուն, արապանընը պասաուհաղընա նա՞օրլ պասը-եօր։ Օնտա խասթէլիք քիվէթի ասլա եօգ տուր։

— Պիր աղ պէքլէ։

— Նէ՞եէ պէքլէեիմ։

— Մուվագգաթէն բէտէրինէ հիչ պիր չէյ սէօյլէմէ։ – Պիզգաթ պէն Թահգըգաթա իպթիտար իտէճէեիմ, իհթիմալքի, պու եօլ՝ տահա էսին տիր։

Պինապէրին Պալթազար, վագթընը միւսթաճէլ օրմասը սէպէ-պիյլէ, զիեատէ էյզահաթա պէքլէմէեէրէք, օրատան կէչմէքտէ պու-լունան պօշ պիր արապաեա ամթլատը, վէ Ֆէլիքս՝ բէտէրինին խանէ-սինէ կիրտիկի էնատէ,

— Պա՛լթազար, մութլագա սէն պաշընա պիր պէլիեէ տավէթ իտիեօրսուն, տէտի քէնտի քէնտիեէ։

Պալթազար տախի, պիր սուրէթի զարիպէտէ օթուրտուղու ա-չէգ արապանընը արապաճըսընա խիթապէն,

— Արապաճը, 10 ֆրանգ, 20 ֆրանգ, եախօտ 100 ֆրանգ դա-զանմագ իսթէ՞ըմիսին, տէտի։

Մէրդում արապաճը, եայլարընը գըրաճագ մերթէպէտէ պիր հալ իլէ արապասընա աթլամըշ օլան մէրդում կէնճ մէքթէպլիեէ թէրպիեէսիզճէ մուամէլէ իթմէքլիկէ հաղըրլանմագտա իքէն, անընն մէզքիւր սիւալի իւզէրինէ, տէրագապ թէպտիլի մէսլէք իլէ, մահ-ճուպանէ սուրէթտէ,

— Էվվէթ, միւսիւ, տէյի ճէվապ վիրտի։

— Իմտի, սէնտէն երիկիրմի ատրմ գատար ուզագտա պուլունան չու իքի պէեազ աթլը արապաեը կէօրի՞ւեօրմուսուն։

— Էվվէթ։

— Տայիմա պու գատար մէսաֆէ ուզագտան կիտերէք, անընն իղնի պըրագմաեաճագսըն։

— Հէրսի պո՞ւ մու։

— Էվվէթ։

— Պանա նէ՞ վիրէճէքսինիզ։

— Սաաթտա 10 ֆրանգ հիսապը յլա, նէ գատար վագթ սէնի ալըգօրսամ, օնա կէօրէ, օն, երիկիրմի, եախօտ եիւզ ֆրանգ վիրէ-ճէեիմ։ Պէշ սաաթը կէչէր իսէ, եիւզ ֆրանգ իթա իտէճէեիմ։ Հայ-տէ, ադլընը պաշընա ալտա, արապաեը գօշտուրմաեա պագ։

— Բէք իյի։

Արապաճը, աթլարընը գամըլատը, վէ Պալթազար տախի պիր սիկարա եագտը։

Սէն-Բիէր սօգաղընտա, արապաճը, Պալթազարա տօղրու տէօ-նէրէք,

— Իօնտէքի արապանընը գատընը արապաեը թէպտիլ իտիեօր, տէտի։

— Բէք իյի, պէն կէօրտիւմ, ագըլը պիր արապաճը օլտուղու-նու անլաեօրում։ Էլպէթթէ, գօլլանմասը լազըմ կէլէն շախսընը՝ գատընը օլտուղունուն ֆարգընա վարտընը։

— Օնա նէ՞ շիւպհէ։

Տէրհալ մէզքիւր իքի արապա եէնիտէն եօլա չըգտըլար, վէ տայիմա, պիրի պիրինտէն այնի տէրէճէ ուզագլըգտա գաթը մէսաֆէ կտէրէք։ Մօթ-Բիքէ ճատտէսինէ մուվասըլէթ էյլէտիլէր։